

กลุ่มงานกฎหมาย

รับเลขที่ ๖๐๕

วันที่ - 4 ธ.ค. 2566

เวลา

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕

รับเลขที่ 41621

วันที่ - 4 ธ.ค. 2566

เวลา 9.32 น.

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กองนิติการ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๒๑๓
ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/ว ๒๕๒๓๕ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ทหารือปัญหาข้อกฎหมายการออกกฎหมายได้บังคับมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์
การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ (กรณีพระราชบัญญัติ
อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒)

- เรียน รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทุกท่าน
- ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทุกท่าน
- ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖
- ผู้อำนวยการกองทุกกอง
- ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา
- ผู้อำนวยการสำนักงานผู้ตรวจราชการกรม
- ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารโครงการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าต้นน้ำ
- ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมมาตรฐานการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL)
- หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม
- หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
- หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- หัวหน้าศูนย์ราชการสะดวก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๓/๑๒๖ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เรื่อง ทหารือปัญหาข้อกฎหมาย
การออกกฎหมายได้บังคับมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย
และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ (กรณีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒) มาเรียนเพื่อทราบ และให้สำนักฟื้นฟูและพัฒนา
พื้นที่อนุรักษ์ สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า สำนักอุทยานแห่งชาติ และกองนิติการ พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
ต่อไป

กลุ่มงานกฎหมาย

4 ธ.ค. 2566

(นายปรีชา ทองคำเอี่ยม)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕

(Signature)
- 4 ธ.ค. 2566

(นายบุญธรรม "สมานธิ")
No Gift Policy ทส. โปร่งใสและเป็นธรรม

หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย

(Signature)

(นายอรรถพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

รักษาการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ทรง

(Signature)

- 4 ธ.ค. 2566

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 15
(ผ่าน ทน. กลุ่มงานกฎหมาย)

- เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

- อส. ส่งสำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ด่วนที่สุดที่ นร.0913/126 ลงวันที่ 9 พย. 2566 เรื่องเสร็จที่ 1357/2566
บันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การออกกฎหรือ
ดำเนินการตาม พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และ พ.ร.บ.
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2566 ของกรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตาม ม.22 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. หลักเกณฑ์
การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
พ.ศ. 2562 สรุปว่า “พระราชกฤษฎีกาตาม ม.64 แห่งพ.ร.บ.
อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และ ม.121 แห่งพ.ร.บ.สงวนและ
คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2566 รวมทั้งประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ม.65 แห่งพ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติฯ จึงเป็นกรณี
ที่กฎหมายบัญญัติหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐเร่งออกกฎเพื่อที่
ประชาชนจะสามารถได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายทั้งสองฉบับ
ดังกล่าวได้ จึงเข้าข่ายเป็นกฎตาม ม.22 วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.
หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์
ของกฎหมาย พ.ศ. 2562”

- เห็นควรนำเรียน ผอ. สบอ.15 เพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียน
ส่วน/กลุ่ม/ศูนย์ ให้ทราบและถือปฏิบัติ พร้อมนี้ให้ศูนย์ปฏิบัติการ
ภูมิสารสนเทศ (เชียงใหม่) ประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ สบอ.15
(เชียงใหม่) ด้วย

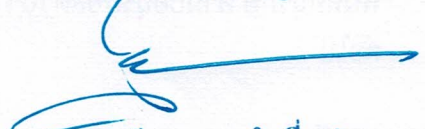

(นางสาวมานิตา ทองษ์ทอง)

นิติกรชำนาญการ

8 ธันวาคม 2566

ดำเนินการตามเสนอ

(นายปรีชา ทองคำเอี่ยม)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕

- 8 ธ.ค. 2566

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕

- เห็นควรดำเนินการตามเสนอ
โปรดพิจารณา

(นายบุญธรรม สมาธิ)

หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย

- 8 ธ.ค. 2566

นันทวัฒน์

12 ธ.ค. 2566

12 ธ.ค. 2566

ท.จ. ออส.
เลขที่รับ 10978
วันที่ ๑๐ พ.ย. ๒๕๖๖
เวลา ๑๑.๓๔ น.

เลขที่รับ 58501
วันที่ ๓๐ พ.ย. ๒๕๖๖
เวลา ๑๐.๓๖ น.

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๔๑๓/๑๒๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

พศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ทาหรือปัญหาข้อกฎหมายการออกกฎหมายได้บังคับมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ (กรณีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒)

เรียน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๓/ป ๕๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกลับคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การออกกฎหมายหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ขอทาหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการออกกฎหมายหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเพื่อพิจารณาให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว โดยคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีความเห็นปรากฏตามบันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมายที่ได้ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองพัฒนากฎหมาย
ฝ่ายวิจัยและพัฒนากฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๕ ต่อ ๑๑๘๔ (นายปณตภร)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

(นายอรุณพล เจริญชันษา)

อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๑๐ พ.ย. ๒๕๖๖

รักษาการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

บันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

เรื่อง การออกกฎหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๓.๒/๑๘๐๙๔ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สรุปความได้ว่า กฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎที่เข้าลักษณะตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฯ หรือไม่

คณะกรรมการพัฒนากฎหมายพิจารณาข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นควรรวมการพิจารณาวินิจฉัยบทบัญญัติทั้งสาม มาตราดังกล่าวตามข้อหารือเป็นประเด็นเดียว และมีความเห็นในการให้คำปรึกษาแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฯ ว่า พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖๔^๑

มาตรา ๖๔ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขต

และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๖๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

โครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำ ด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม่ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือน้ำหรือปล่อยึดตัว ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรา นี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดี กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ พื้นฟู บำรุงรักษา และควบคุมการใช้ประโยชน์ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการ รวบรวมข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับประเภทและชนิดของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในอุทยานแห่งชาติ ที่ได้ประกาศกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นว่าพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง แห่งใด มีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลที่มีศักยภาพเหมาะสมและเพียงพอในการเก็บหา หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ และเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาการดำรงชีพตามวิถีชุมชนหรือวิถีชีวิตดั้งเดิมที่อยู่โดยรอบบริเวณอุทยานแห่งชาติดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอรัฐมนตรีเพื่อจัดทำโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนในอุทยานแห่งชาตินั้นเป็นประกาศกระทรวง เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงแนบท้ายประกาศกระทรวงนั้นด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและลดการพึ่งพิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ในอุทยานแห่งชาติ โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนที่จะดำเนินการภายใต้ประกาศ กระทรวงตามวรรคสองให้มีระยะเวลาไม่เกินยี่สิบปี และจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ และแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งนั้น และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับอนุญาตภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่ได้รับ อนุญาตในการอนุรักษ์ พื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายใน เขตพื้นที่ดำเนินโครงการ ประเภท ชนิด จำนวน หรือปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ ตามฤดูกาลที่อนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์ช่วงระยะเวลาดำเนินการที่เหมาะสม มาตรการตรวจสอบ และควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การอนุญาตการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และการสิ้นสุดการอนุญาต มาตรการ ในการกำกับดูแล การตรวจสอบการติดตาม การควบคุมผลกระทบและการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ

(มีต่อหน้าถัดไป)

อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๒๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามกฎหมายและคณะรัฐมนตรี เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าภายในกรอบเวลาที่กำหนด ให้มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายในการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ดังกล่าว รวมทั้งเพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนในการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาล

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๒)

และการประเมินผลการดำเนินโครงการ และแนวทางในการลดการพึ่งพิงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ

การเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลของบุคคลที่ได้รับอนุญาตในเขตพื้นที่โครงการตามประกาศกระทรวงที่ออกตามมาตรา นี้ หากเป็นการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามประเภท ชนิด และจำนวนตามที่ได้รับอนุญาต และเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๑๒๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยมีได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟู ดูแลรักษาสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งสัตว์ป่า ไม้ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นหรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรา นี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

ในอุทยานแห่งชาติโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ โดยบทบัญญัติทั้งสามมาตราดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะเร่งรัดให้มีการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินหรืออยู่อาศัย และปัญหาการดำรงชีพตามวิถีชุมชนหรือวิถีชีวิตดั้งเดิมของประชาชน จึงได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการของรัฐไว้อย่างชัดเจนในบทเฉพาะกาล เพื่อให้ภาครัฐเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่ประชาชนโดยเร่งด่วนตั้งแต่วันที่วาระเริ่มแรกของการใช้บังคับพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมโดยเร็ว ดังนั้น พระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ และมาตรา ๑๒๑^๕ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า รวมทั้งประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๖๕^๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ จึงเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐเร่งออกกฎเพื่อที่ประชาชนจะสามารถได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ จึงเข้าข่ายเป็นกฎตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง^๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๖๖

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

“มาตรา ๒๒ วรรคสอง

วรรคสอง

กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎหรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อการหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัตินั้นเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

วรรคสอง

วรรคสอง

สำเนาถูกต้อง

(นางกนกกร เพชรธรรมณี)

(นางกนกกร เพชรธรรมณี)

นิติกรชำนาญการ